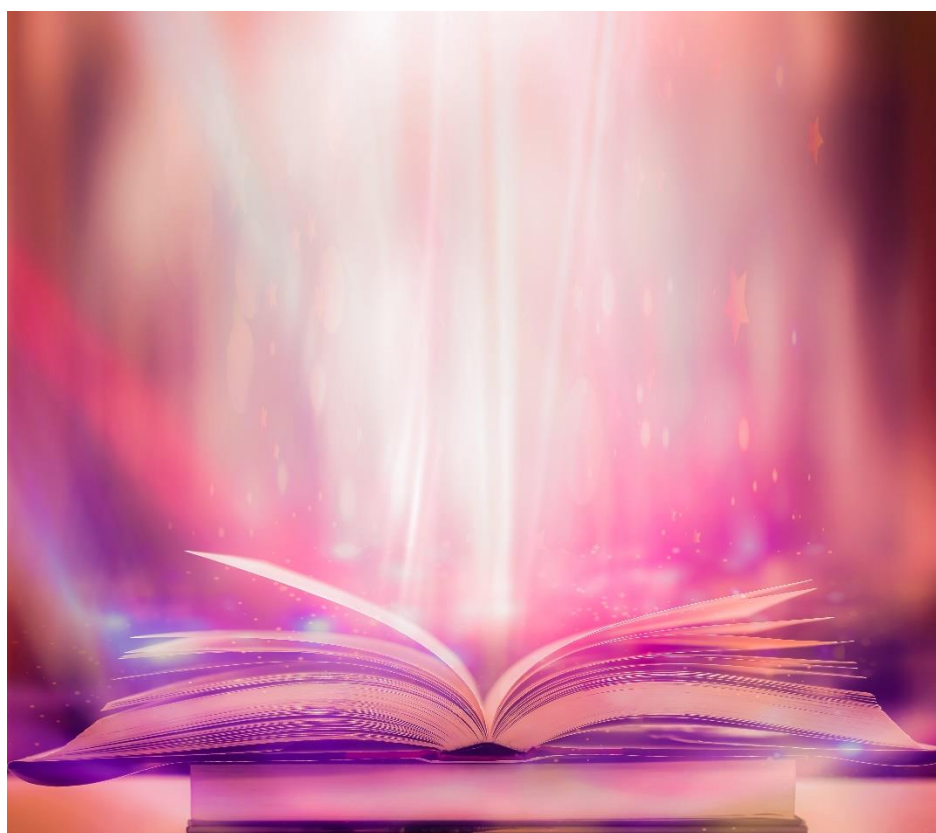

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„PŮJDEM SPOLU KROK ZA KROKEM...
KOUZELNÝM POHÁDKOVÝM ROKEM“

MATEŘSKÁ ŠKOLA, OSTRAVA – PORUBA, V. MAKOVSKÉHO 4429, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

PLATNOST od 1.9.2020 do vydání nového ŠVP PV.

ZPRACOVATEL: Bc. Jitka Hrazděrová, ředitelka školy a zaměstnanci MŠ

Podkladem pro vypracování našeho programu byl Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, vydaný v roce 2004 v platném znění a analýza předchozího programu školy.

ŠVP vychází z platných zákonů, vyhlášek, nařízení vlády a pokynů MŠMT.

ŠVP je veřejný dokument, přístupný pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost. Umístěn je v šatnách dětí a v ředitelně MŠ.

Schválen byl pedagogickou radou dne 22.4.2020

Obsah

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE	3
OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ.....	4
ORGANIZACE	10
ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY.....	13
PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ.....	14
SPOLUÚČAST RODIČŮ	15
PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	16
PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH	18
ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	19
CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	21
VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	28
INTEGROVANÉ BLOKY ŠVP	31
EVALUAČNÍ SYSTÉM.....	38
PROSTŘEDKY AUTOEVALUACE	38
PLÁN AUTOEVALUACE	39
ZÁVĚR.....	40

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název organizace:

Mateřská škola, Ostrava – Poruba, V. Makovského 4429, příspěvková organizace

Sídlo organizace:

Mateřská škola
Vincence Makovského 4429/8
708 00, Ostrava – Poruba
Telefon: 596 911 488, 734 637 324
Email: reditelstvi@makovskeho.cz

Adresa odloučeného pracoviště:

Mateřská škola
Slavíkova 6067/20
708 00, Ostrava – Poruba
Telefon: 596 937 845, 733 364 668
Email: Slavikova@makovskeho.cz

Zřizovatel:

Statutární město Ostrava – městský obvod Poruba
Klimkovická 28/55
708 56, Ostrava – Poruba
Telefon: 599 480 111

Ředitelka školy:

Bc. Jitka Hrazděrová
Telefon: 734 637 324

Statutární zástupce:

Hana Židlíková

Vedoucí učitelka:

Nikola Řepová

Vedoucí školní jídelny:

Kamila Barčuková

Účetní školy:

Lenka Slívová

OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Obě naše mateřské školy (dále jen mateřská škola) pracují podle jednoho školního vzdělávacího programu s názvem „Půjdeme spolu krok za krokem kouzelným pohádkovým rokem“. Mají stanovená jednotná pravidla jak pro děti, rodiče, tak i zaměstnance celé organizace.

Právní subjektivita naší organizaci byla přidělena 1.1.2003. Má dvě pracoviště – MŠ V. Makovského 4429 a MŠ Slavíkova 6067. Celková kapacita školy je 196 dětí. Pracuje zde 28 zaměstnanců, z toho 17 pedagogů a 11 provozních zaměstnanců.

Naše mateřské školy vždy rozdávaly pohodu a radost všem dětem, nabízely pestrou paletu akcí a kroužků. Individuální péčí vedly děti cíleně ke vstupu do základní školy a seznamovaly je se současným společenským životem.

Tímto směrem pokračujeme i dále. Zachováváme osvědčené zásady a doplňujeme je o nové přístupy ke vzdělání předškolních dětí realizací dalších nápadů, které vedou děti k větší samostatnosti a tvořivosti a současně k odpovědnosti a ohleduplnosti k vrstevníkům i dospělým.

Snažíme se, aby se naše mateřská škola řadila ke školám s novým způsobem myšlení a vzdělávání vycházejícího ze současného trendu.

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

VŠEOBECNÉ PODMÍNKY

BUDOVA – MŠ V. MAKOVSKÉHO

Mateřská škola se nachází v klidné panelákové zástavbě, vedle Základní školy J. Valčíka a ZUŠ J. Valčíka. U mateřské školy je velké fotbalové hřiště a dětské hřiště.

Mateřská škola je účelovým zařízením pro děti předškolního věku ve věku 2 – 7 let. Je to jednopatrová budova, kde se v přízemí i prvním patře nacházejí symetricky uspořádané 4 třídy s kuchyňkou.

V samostatné budově, která je k MŠ připojena spojovacím koridorem jsou umístěny kuchyň, ředitelna školy, kancelář ekonomky školy, kancelář vedoucí ŠJ, šatny správních zaměstnanců a sklady.

BUDOVA – MŠ SLAVÍKOVA

Mateřská škola se nachází v klidné nízké panelákové zástavbě, oblehlé stromy, parky. U mateřské školy jsou tenisové kurty. V blízkosti se nachází Základní škola K. Pokorného.

Mateřská škola je účelovým zařízením pro děti předškolního věku. Je to jednopatrová budova, kde se v přízemí i prvním patře nacházejí symetricky uspořádané 3 třídy s kuchyňkou. Kuchyň, ředitelna školy, kancelář vedoucí ŠJ a sklady jsou umístěny v přízemí.

Od roku 2010 jsou obě školy nově zrekonstruovány, mají vyměněna všechna okna, dveře, byly vyzděny meziokenní výplně, budovy byly zatepleny, provedena termoregulace topení. Vytápění obou škol je dálkové, pomocí domovské předávací stanice.

ZABEZPEČENÍ

Budovy jsou zabezpečeny kamerovým systémem s elektronickými zámky proti vstupu cizích osob.

VYBAVENÍ NÁBYTKEM

Všechny třídy jsou vybaveny vhodným nábytkem přizpůsobeným výšce dětí, hračkami a pomůckami, které rozvíjejí jejich osobnost. Nově začínáme vybavovat třídy hračkami a didaktickými pomůckami pro děti mladší 3 let. Všechny třídy mají čističky vzduchu.

Dvě třídy jsou vybaveny interaktivní tabulí, jedna třída má PC stanici pro děti. Čtyři třídy jsou vybaveny televizory, videem, DVD přehrávačem, dvě třídy mají k dispozici tablet. Každá třída je vybavena fotoaparátem a PC. Vlastníme několik desítek výukových programů zaměřených na výuku předškolních dětí.

Dbáme na to, aby prostředí i pomůcky podporovaly aktivitu a iniciativu dětí. Výzdoba koresponduje s obsahem vzdělávací práce. Na výzdobě se spolupodílí děti s učitelkami. Šatny i chodby jsou zkrášlovány pracemi dětí.

Každá třída má své sociální zařízení, které vyhovuje požadavkům EU i platným hygienickým normám, šatnu, vybavenou novými boxy na ukládání věcí dětí, prostory pro individuální a společnou hru a práci dětí. Hygienické podmínky pro děti mladší 3 let se postupně přizpůsobují (nočníky, přebalovací pulty). Máme vyhrazen prostor na individuální hygienické potřeby dětí (pleny, vlhčené ubrousky a vlhčené toaletní papíry).

Jednotlivé třídy slouží při podávání jídla také jako jídelny, sousedí s přípravnou kuchyňkou. Výtahem se zasílá jídlo do 1. patra. Oběd paní kuchařky chystají v přípravných kuchyňkách, děti si pro jídlo chodí samy, mladším dětem pomáhají učitelky. V těchto kuchyňkách se použité nádobí 3x denně umývá v myčkách.

Herny jednotlivých tříd se mění v ložnice po rozložení lehátek umístěných za závěsy u zdí heren.

Hračky i pomůcky odpovídají počtu i věku dětí, jsou umístěny na viditelném a přístupném místě. Dle potřeby se postupně obnovují a dokupují. Děti se samy svými výtvary podílí na výzdobě interiéru, který slouží i k prezentaci školy před veřejností.

Důraz klademe na dostatek materiálu, který slouží k činnostem v oblasti výtvarné, pracovní, hudební, dramatické i literární. V činnostech mateřské školy dáváme přednost prožitkovému učení dětí, které vychází z diagnostiky dětí a jejich potřeb.

K rozšiřování vzdělání učitelek patří i velmi dobře vybavená knihovna, odebírání odborných časopisů a další vzdělávání. Také rodičům nabízíme odborně vybavenou knihovnu, kde si mohou zapůjčit knihy ke studiu.

Nadstandardní aktivity se uskutečňují ve třídě v odpoledních hodinách.

KUCHYNĚ

V mateřské škole funguje samostatná kuchyně, ve které se denně připravuje průměrně 80 jídel. Kuchyně je vybavena dle platných hygienických předpisů. Máme zde elektrické pece, pánve, trouby, konvektomaty, vzduchotechniku. V kuchyni je škrabka brambor, lednice a mrazáky, nerezové stoly, dřezy, kráječe. Strava je připravována dle spotřebního koše, je dbáno na pestrost a vyváženost stravy.

ZAHRADA V. MAKOVSKÉHO

Kolem mateřské školy se rozprostírá velká zahrada se 2 pískovišti, kterou dělíme na přední a zadní část. Přední zahrada je vybavena pružinovými houpadly, hracím domečkem, kreslicí tabulí, stoly a lavičkami, krmítky pro ptáky, housenkou a balanční plošinou. Na zadní zahradě máme pískoviště, velké hrací hřiště pro děti, pružinová houpadla, hrací koše, houpačky. Pro děti jsou v zahradních místnostech připraveny hračky a sportovní pomůcky na pobyt venku. Pro děti mladší 3 let postupně doplňujeme hrací prvky. V rámci projektu Státního fondu životního prostředí došlo k přeměně zahrad v přírodním stylu. Zahrada byla doplněna o sensorický chodník, vyvýšené záhony, bylinkovou spirálu, hmyzoviště, dendrofon a zvonkohru. Děti tak budou více ve spojení s přírodou, byly založeny trávníky pro více volného pohybu. Děti si budou spolu s učitelkami samy pečovat o novou zahradu, budou pěstovat ovoce, zeleninu, bylinky, které následně nabídnou kuchařkám ke zpracování.

ZAHRADA SLAVÍKOVA

Kolem mateřské školy se rozprostírá velká zahrada, která je vybavena pružinovými houpadly, kreslicími tabulemi, herní věžičkou, housenkou, domečkem. Pro děti jsou v zahradních místnostech připraveny hračky a sportovní pomůcky na pobyt venku. Pro děti mladší 3 let postupně doplňujeme vhodné zahradní prvky. V rámci projektu Státního fondu životního prostředí došlo k přeměně zahrad v přírodním stylu. Zahrada byla doplněna o sensorický chodník, vyvýšené záhony, bylinkovou spirálu, hmyzoviště, dendrofon a zvonkohru. Děti tak budou více ve spojení s přírodou, byly založeny trávníky pro více volného pohybu. Děti si budou spolu s učitelkami samy pečovat o novou zahradu, budou pěstovat ovoce, zeleninu, bylinky, které následně nabídnou kuchařkám ke zpracování.

FINANCOVÁNÍ ŠKOLY

Mateřská škola je financována těmito zdroji:

- Prostředky poskytované ze státního rozpočtu KÚ Moravskoslezského kraje
- Prostředky poskytované zřizovatelem
- Prostředky získané z úplaty rodičů
- Sponzorskými dary

ŽIVOTOSPRÁVA

STRAVOVÁNÍ

Dětem je během dne v mateřské škole poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle platných hygienických předpisů a norem. Je zachována vhodná skladba jídelníčku a jsou dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti nikdy nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Respektujeme jejich individuální potřebu jídla, mohou sníst tolik, kolik chtějí. Také vycházíme vstříc těm dětem, které mají nesnášenlivost některých potravin a individuálně stravu s rodiči řešíme. Vedeme děti ke kultuře stolování a sebeobsluhy při jídle.

Mateřská škola je přihlášena do programu „Skutečně zdravá škola“, Skutečně zdravá škola je komplexní celoškolní program kvalitního a udržitelného školního stravování a vzdělávání o jídle. Snaží se, aby si děti jídla vážily, dokázaly si jej vychutnat a věděly, odkud jídlo pochází a jak vzniká.

Co Skutečně zdravé školy a školky dělají

- nakupují do školní jídelny čerstvé sezonní suroviny od místních farmářů, pekařů a řezníků
- organizují výlety na místní farmy
- pořádají na škole farmářské trhy a komunitní aktivity

pěstují na školní zahradě vlastní ovoce a zeleninu

Snahou je propojení přeměny zahrad a programu Skutečně zdravé školy

- Pěstování ovoce a zeleniny, pěstování bylinek pro kuchyň

PITNÝ REŽIM

Během celého dne je zajištěn dostatečný pitný režim. Děti mají na třídách k dispozici konvice s čajem (slazeným nebo neslazeným) a také konvici s vodou. Děti mají své vlastní hrníčky, ze kterých celodenně pijí. Tekutiny jsou během dne průběžně doplňovány. Děti se obsluhují samy za dohledu učitelek.

OSOBNÍ HYGIENA

Děti docházejí na toaletu samostatně, paní učitelka má o všech dětech přehled. Děti jsou vedeny si po každé toaletě umývat ruce. Mají k dispozici mýdlo, vlastní ručník a hřeben. Mladším dětem asistuje učitelka. Děti mají celodenně připraveny k používání papírové kapesníky.

V mateřské škole podporujeme u dětí zdravý životní styl a poznání, že zdraví je důležitá, ničím nenahraditelná hodnota, kterou si musíme chránit (motivované hříčky, poslech příběhů, dramatizace, práce s obrázkem).

Na základě příkladu a vysvětlováním (přiměřeném věku dítěte) budeme i nadále vést děti k základním návykům sebeobsluhy, dodržování osobní hygieny a hygienických návyků. Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

SPONTÁNNÍ ČINNOST

Spontánní činnost se prolíná s činností didakticky zacílenými ve vyváženém poměru a se zřetelem na osobnostně orientovaný model předškolního vzdělávání. Jsou zařazovány během

celého dne, nejčastěji během scházení a rozcházení dětí, při pobytu venku a při náhradních činnostech v době, kdy nemohou ven.

ČINNOSTI DĚTÍ ŘÍZENÉ UČITELEM

Činnosti se zařazují několikrát denně nenásilnou formou, střídají se činnosti pohybové, práce u stolečků, vytváření, pozorování, experimentování, hry ....

POHYBOVÉ AKTIVITY

Pohyb chápeme jako základní prvek při činnosti dětí, zařazujeme jej střídavě s klidovými aktivitami téměř neustále. Pokud to počasí dovoluje, využíváme v co největší míře školní zahradu.

Při pohybu zařazujeme tyto prvky:

- Zdravotně zaměřené cvičení (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechové, relaxační)
- Pohybové hry a hudebně pohybové hry
- Pohybové chvílky
- Didakticky cílené pohybové činnosti

POBYT VENKU

Děti tráví každodenně čas venku (2-3 hodiny) s výjimkou nepříznivého počasí (silný vítr, déšť, mrholení, teplota pod -10 stupňů Celsia, inverze), a to v dopoledních i odpoledních hodinách. Děti mají dostatek volného pobytu na školní zahradě, který střídáme s tematicky zaměřenými vycházkami do okolí a přírody.

ODPOČINEK A SPÁNEK

Vychází z individuálních potřeb dětí, děti do spánku nenutíme. Trváme však na celkovém zklidnění dítěte a odpočinku na lehátku po obědě. Odpočívají všechny děti při čtení nebo poslechu pohádky.

Po krátké době na lehátku děti s nízkou potřebou spánku postupně vstávají a jsou jim nabízeny náhradní klidové aktivity (klidné hry, činnosti edukační a podobně). Děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu, mají se naučit využívat svůj čas jak k aktivním činnostem, tak k relaxaci a odpočinku.

OTUŽOVÁNÍ

Provádíme dle individuálních potřeb dětí, zejména:

- Pravidelné větrání tříd
- Správní zaměstnanci pravidelně kontrolují teplotu ve třídách, redukuje na přiměřenou potřebu
- Dostatečný pobyt venku
- Kontrola vhodného oblečení v MŠ i mimo MŠ

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Naší vizí je spokojené, samostatné, vyrovnané, zdravě sebevědomé a fyzicky zdatné dítě. A proto je více než žádoucí vytvářet otevřené, harmonické a přirozené prostředí s dostatkem impulzů, podnětů a pozitivních prožitků, v němž dítě žije a bude žít. K tomu slouží i naše otevřenost vůči rodičům, kteří mají právo po domluvě s učitelkou se pohybovat v prostorách třídy, účastnit se vzdělávání svého dítěte a přiměřeně zasahovat do chodu mateřské školy.

Kolektiv zaměstnancům je dětem vzorem chování. Mezi dospělými i dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost i solidarita. To vše při zachování bezpečnosti a hygienických předpisů. Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti.

Novým dětem umožňujeme postupné přivykání nezvyklé situaci a prostředí. Velký důraz klademe na adaptaci dítěte – každé dítě má přizpůsobení tolik času, kolik potřebuje. Podmínky přechodu z domácího prostředí do mateřské školy jsou dohodnuty s rodiči jednotlivých dětí s přihlédnutím na požadavky rodiny a zejména individuální potřeby každého dítěte. Adaptační podmínky je možné podle reakcí dítěte změnit. Všechny děti mají rovnocenné postavení.

Dodržování pravidel soužití se děti učí respektovat potřeby své i svých kamarádů. Usilujeme o podporující a vstřícnou komunikaci s dítětem, kdy je dítě považováno za rovnocenného partnera.

Vzdělávací nabídka odpovídá věku dětí a umožňuje samostatné rozhodování dítěte. Případné negativní projevy dětí jsou řešeny individuálně tak, aby nedošlo k zesměšnění či pocitu ohrožení u dítěte. Převažuje pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se pracovat samostatně, důvěřovat si.

V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi (vytvoření pravidel třídy). Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a vědomého ubližování). Postupně odstraňujeme nezdravé soutěžení mezi dětmi.

Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají jim v jejich uspokojování. Pedagogové zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností. Během dne děti mají možnost kdykoliv relaxovat v klidných koutcích třídy. Plně akceptujeme rodinnou výchovu.

Dětem od dvou let zajišťujeme stálý pravidelný režim (dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování), více klidu (prostor k odpočinku během dne), více individuální péče (vzdělávací činnosti realizované důsledně v menších skupinách či individuálně), srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely jeho jednání. Děti by se měly cítit v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Je jim umožněno používání specifických osobních pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty (hračka, plyšáček a jiné).

Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahu s vrstevníky.

K tvorbě bezpečného sociálního prostředí přispívají rituály a tradice:

TŘÍDNÍ RITUÁL

- Ranní přivítání s učitelkou – kontakt a sdělení prvních informací a prožitků
- Společné přivítání dne – co bychom mohli ještě udělat, abychom prožili hezký den
- Oslavy narozenin
- Tvorba prožitku na imaginární úrovni – přijetí nových dětí, loučení s odcházejícími, řešení problémů, potřeba podělit se o radost

ŠKOLNÍ TRADICE

ZÁŘÍ	Den otevřených dveří
ŘÍJEN	Drakiáda
LISTOPAD	Broučkiáda
PROSINEC	Oslava Vánoc, Mikuláš, vánoční dílny pro děti a rodiče
LEDEN	Maškarní karneval
ÚNOR	Masopust
BŘEZEN	Návštěva knihovny
DUBEN	Návštěva hasičského záchranného sboru
KVĚTEN	Oslava dne matek, zápis dětí do MŠ
ČERVEN	Oslava dne dětí, výlet

ORGANIZACE

Mateřská škola je otevřena od 6.00 do 16.30hod. Rodiče přivádějí děti zpravidla do 8 hodin. Po dohodě s učitelkou mohou dítě přivést a vyzvednout v kteroukoliv provozní dobu.

V mateřské škole je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, aby mohl reagovat na aktuální situaci a přizpůsobit se individuálním potřebám dětí. Do programu je zařazováno dostatek pohybové aktivity ve třídě i venku.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společenských činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Jejich poměr se snažíme udržet v denním režimu vyvážený.

Denní řád je dostatečně pružný, poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Je dostatečně dbáno na soukromí dětí, pokud mají potřebu uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, je jim to umožněno.

Činnosti jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem.

Formy a metody práce přizpůsobujeme složení kolektivu dětí, vyspělosti jednotlivých dětí, jejich individuálním zájmům a potřebám.

Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Dětem dvouletým je třeba umožněn zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity, včetně převlékání a stravování.

V souladu s právními předpisy je zohledněn počet dětí ve třídě mateřské školy.

6:00	ZAČÁTEK PROVOZU MŠ
6:00 - 8:45	scházení dětí, komunikace s rodiči
	hry a tvořivé činnosti dětí
	komunikace dětí s učitelkou
	jazykové chvílky
	realizace plánovaných činností dle TVP
	realizace ind. činností
	ranní komunitní kruh
	tělovýchovné chvílky
8:45 - 9.00	Hygiena, dopolední svačina

9:00-9:45	Hry a tvořivé činnosti dětí
	Komunikace dětí s učitelkou
	Realizace plánovaných činností dle TVP
	Realizace ind. činností
9:45-11:30	Příprava na pobyt venku, pobyt venku
11:45-14:00	Hygiena, oběd, literární chvílky,
	odpolední odpočinek, nespací aktivity
14:00-14:15	Odpolední svačina
14:15-16:30	Hry a tvořivé činnosti dětí
	Plánované ind. činnosti
	Rozcházení dětí, komunikace s rodiči
16:30	UKONČENÍ PROVOZU MŠ

ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Statutárním orgánem školy je ředitelka, kterou jmenuje zřizovatel.

Ředitelka analyzuje, plánuje, organizuje, koordinuje a kontroluje úkoly a opatření související s činností školy. Odpovídá za činnost a hospodaření školy, za koncepci výchovy a vzdělávání, za řádný chod školy, bezpečnost a ochrany zdraví při práci, za písemný styk dle spisového řádu a předpisu o oběhu účetních dokladů, za aktualizaci a dodržování vnitřních norem školy. Rozhoduje o základních otázkách mzdové politiky, o majetku a ostatních prostředcích svěřených škole. Zajišťuje personální oblast, oblast matriky dětí. Schvaluje všechny dokumenty a materiály důležité pro chod školy.

Spolupracuje se zřizovatelem, základními školami a ostatními subjekty, s dalšími orgány státní správy a samosprávy, s odborníky /PPP,SPC/.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny v pracovních náplních, v pracovním plánu školy, v organizačním a provozním řádu.

Ředitelka hodnotí práci podřízených individuálně.

INFORMAČNÍ SYSTÉM:

- **Vnější** – obsahuje činnost managementu – vytváření image na veřejnosti, účast zaměstnanců na školeních, seminářích, setkání na poradách, účast zaměstnanců na organizovaném dalším vzdělávání, informace pomocí pošty, telefonu, internetu, využívá formy pravidelných informací na nástěnkách v MŠ, třídních schůzek, www stránek školy, prostřednictvím emailů.
- **Vnitřní** – mezi zaměstnanci je zajištěn formou pravidelných porad pedagogických i provozních zaměstnanců. Všechny úseky mají svou informační nástěnku s důležitými informacemi. Zaměstnancům je poskytován tisk, literatura a jiné metodické materiály týkající se výchovy a vzdělávání dětí, je zajištěno seznamování zaměstnanců s dokumenty právního charakteru / vyhlášky, zákony, doporučení.../

Rodiče dětí mohou kdykoli konzultovat své problémy individuálně s třídní učitelkou, po domluvě s ředitelkou školy. Rodičům jsou včas oznamovány a zpřístupňovány informace o termínech schůzek, akcí na nástěnkách v šatnách dětí, na www stránkách školy. Rodičům jsou zpřístupňovány výsledky práce dětí / výtvary/. Mají možnost zapůjčit si odborný tisk a odbornou literaturu.

Snahou je vytvářet důvěrné a tolerantní prostředí, kde je všem zaměstnancům ponechán dostatek pravomocí, kde je respektován jejich názor /s ohledem na zákony a vyhlášky/.

Právním orgánem je pedagogická rada. Ředitelka školy řídí jednání pedagogické rady a provozních porad.

Ředitelka podporuje spoluúčasť všech zaměstnanců na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Snahou je, aby učitelé pracovali jako tým, zvou ke spolupráci rodiče.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, vychází z předchozí analýzy a využívá zpětnou vazbu.

PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

V současné době v obou mateřských školách pracuje 12 učitelek na plný úvazek, 2 učitelky na zkrácený úvazek, asistent pedagoga. O provoz se starají 4 provozní zaměstnanci, 1 účetní a 6 kuchařek.

Na MŠ V. Makovského pracuje 8 učitelek, z toho 1 má vysokoškolské vzdělání. Účetní agendu zajišťuje účetní školy, která má plný úvazek, o úklid se starají 2 provozní pracovnice, v kuchyni je hlavní kuchařka, pomocnice v kuchyni a vedoucí školní jídelny – všechny se zkráceným úvazkem.

Na MŠ Slavíkova pracuje 6 učitelek, z toho mají 2 vysokoškolské vzdělání. O úklid se starají 2 provozní pracovnice s částečným úvazkem, v kuchyni je hlavní kuchařka, pomocnice v kuchyni a vedoucí školní jídelny – všechny se zkráceným úvazkem.

Ředitelka školy má vzdělání vysokoškolské.

Pedagogičtí i provozní zaměstnanci byli pečlivě vybráni dle vzdělání, praxe v oboru a svého vystupování. Svým jednáním a chováním prezentují mateřskou školu a přecházejí konfliktům. Pro chod mateřské školy je důležité ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Podporujeme spoluúčast celého personálu jako týmu na rozhodování v základních otázkách provozu a programu školy.

Dvě učitelky si doplňují vzdělání studiem předškolní pedagogiky. Všichni pedagogové se stále sebevzdělávají, využívají nabídek různých vzdělávacích institucí s akreditací MŠMT.

Ředitelka maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu včetně sebe, reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti.

Všechny pracovnice usilují o prohlubování své kvalifikace, ze strany ředitelství školy mají velkou podporu. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků je pravidelně aktualizován a řešen dle evaluačních činností ředitelky školy. Vychází z podmínek a finančních možností školy.

Každá iniciativa pedagogů, která souvisí se zkvalitněním vlastního vzdělávacího procesu je vítána a maximálně podpořena.

Učitelé se také věnují samostudiu odborné literatury, časopisů, vzdělávacích pořadů.

Učitelé jednají, chovají se a pracují v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku.

Rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogů je přizpůsoben tak, aby bylo v co největší míře souběžné působení pedagogů v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne.

Rozvrh přímé pedagogické práce je řešen nerovnoměrným rozvržením v 6 týdnech stále se opakujících. Je optimálně využita maximální možná výše úvazků pedagogických pracovníků.

Z projektu OPVVV Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ pracovaly dvě chůvy do května 2020, po přihlášení do projektu Šablony III bude jejich činnost opět obnovena.

Chůvy musí splňovat minimální kvalifikační požadavky v souladu s kvalifikací pozice „Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky“ nebo „Chůva pro dětské koutky“ dle Národní soustavy kvalifikací nebo minimálně středoškolské vzdělání v oblasti pedagogiky, zdravotnictví, sociální péče.

Chůva v mateřské škole pomáhá učitelce mateřské školy s péčí o dvouleté děti, a to zejména v oblasti sebeobsluhy dítěte, zajištění bezpečnosti a individuálních potřeb dítěte.

Učitelé se vzdělávají v oblasti péče o děti od 2 let formou akreditovaných seminářů a školení.

SPOLUÚČAST RODIČŮ

Obě mateřské školy byly vždy rodinnou školou, která byla rodičům dětí vždy otevřená. Spolupráce zde i nyní funguje na základě partnerství, důvěry, porozumění a respektu. Rodiče mají možnost podílet se na chodu mateřské školy, účastnit se a pomáhat s organizací akcí dle svého zájmu. Nezasahujeme do soukromí a života rodiny dítěte, zachováváme diskrétnost a se sdělenými informacemi zacházíme velmi citlivě.

Informace – rodičům jsou vždy včas poskytovány dostatečné informace o dění v MŠ i v jednotlivých třídách, o plánovaných a realizovaných aktivitách i o prospívání a rozvoji jejich dětí. Informace jsou rodičům předávány prostřednictvím různých forem. Využíváme nástěnek v prostorách mateřské školy, pozvánek, informačních letáků, osobního sdělení a webových stránek, které jsou průběžně aktualizovány, e-mailových zpráv.

Ze všech akcí pořádaných mateřskou školou je pořizována fotodokumentace, která je průběžně umísťována na www stránkách školy.

Aktivní spolupráce – několikrát za školní rok připravují učitelky v rámci jednotlivých tříd program se společným setkáním rodičů a dětí (podzim, Vánoce, Velikonoce, oslava Dne matek, dětský den...).

Poradenský servis – pedagogické pracovnice předávají rodičům informace o rozvoji a pokrocích jejich dítěte při osobním setkání. Na požádání poskytují odborné informace o výchově a vzdělávání předškolních dětí. Zveřejňujeme zajímavé odborné články i informace prostřednictvím nástěnek v šatnách dětí.

V případě zájmu zprostředkujeme rodičům kontakt na odborná pracoviště (PPP, SPC, logopedické pracoviště). Rodiče mají možnost využívat konzultací s pedagogy týkajících se školní zralosti dítěte (ve třídách nejstarších dětí) či logopedické prevence.

Sponzoring – rodiče poskytují mateřské škole sponzorské dary, ať už ve formě finanční, na nákup hraček či literatury pro děti, nebo ve formě drobných věcí jako jsou propagační materiály, omalovánky, papíry pro výtvarné aktivity dětí, hračky atd.

Spolupráce s rodiči dětí 2 – letými – vzhledem k nízkému věku dětí od 2 do 3 let je spolupráce s jejich zákonnými zástupci naprosto zásadní. Je vytvářen vstřícný a důvěryhodný vztah mezi zaměstnanci školy, rodiči i dítětem. Nicméně podstatné je pro dítě stále rodinné zázemí.

PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

POJETÍ VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI:

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení, po projednání se zákonným zástupcem dítěte a jsou zpracována v individuálním vzdělávacím plánu /IVP/ dítěte.

Snahou všech pedagogů v naší škole je vytvořit každému dítěti optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti po stránce fyzické i duševní, k rozvoji samostatnosti v největší míře.

SYSTÉM PÉČE O DĚTI S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI:

1. Postup školy při poskytování podpůrných opatření od prvního stupně – plán pedagogické podpory

Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte vytvoří učitel plán pedagogické podpory žáka. S plánem pedagogické podpory škola seznámí zákonného zástupce žáka i ostatní učitele dítěte. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně učitel ve spolupráci s ostatními učiteli dítěte průběžně hodnotí. V případě potřeby je plán pedagogické podpory průběžně aktualizován v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory učitelé vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.

Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, doporučí učitel zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb dítěte.

2. Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami

Doporučí – li školské poradenské zařízení vzdělávání dítěte dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá ředitelce školy žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitelka školy žádost posoudí a v případě schválení žádosti zajistí zpracování IVP.

IVP vytváří učitel ve spolupráci s dalšími učiteli dítěte. Podklady kontroluje, konzultuje se školským poradenským zařízením a celkově zodpovídá za IVP ředitelka školy. IVP schvaluje ředitelka školy, garantem je speciální pedagog školského poradenského zařízení.

IVP jsou zpracovány na základě školního vzdělávacího programu a vycházejí ze specifických vzdělávacích potřeb dětí. Upravují obsah, formy a podmínky jejich vzdělávání. S IVP jsou seznámeni všichni vyučující a zákonný zástupce žáka.

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI:

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a měl by být vzdělán v oblasti speciální pedagogiky.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, metod a forem vzdělávání
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Školní vzdělávací program umožňuje, aby byl přizpůsoben obsah i podmínky mimořádným schopnostem dětí a doplněn nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností dětí. Dítě, které vykazuje známky nadání, je dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Celá organizace je tvořena dvěma pracovišti se sedmi třídami s maximální kapacitou 28 dětí na jednu třídu (celkem 196 dětí). Čtyři třídy jsou pro děti ve věku 2 až 5 let. Zde paní učitelky pomáhají nejmenším dětem odpoutat se od rodičů a nenásilně se zapojit do skupiny vrstevníků. Tři třídy jsou určeny pro děti nejstarší. Zde jsou děti systematicky připravovány na začátek školní docházky a na vstup do samostatného života.

Vzdělávání dětí mladších 3 let v mateřské škole je řešeno Zákonem č. 178/2016 Sb., ze dne 20. dubna 2016, kterým se mění školský zákon, se s účinností od 1.9.2016 stanoví, že se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let. S odloženou účinností od roku 2020 bude předškolní vzdělávání organizováno pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let.

Vzdělávání probíhá v průběhu celého dne, ve všech činnostech a v pohodových podmínkách. Učitelky mají možnost přizpůsobit vzdělávání aktuální situaci a zájmu dětí.

K tomu využíváme všech dostupných forem vzdělávání:

- spontánní i organizované činnosti, jejichž poměr je vyvážený (založené na principu nápodoby)
- individuální, skupinové i frontální přístupy
- učení hrou, praktickou činností, pokusem
- prožitkové, situační učení (vytváření a využívání situací, které poskytují dětem praktické ukázky životních souvislostí)
- didaktické učení (založené na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte)

Děti s odkladem školní docházky mají vytvořený individuální vzdělávací plán se zaměřením na posílení jejich slabších stránek.

PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ DO MŠ

Zápis dětí do mateřské školy vyhláší zřizovatel a probíhá během měsíce května. Rodiče mohou dítě přihlásit na celodenní či polodenní pobyt. O přijetí a zařazení dětí do mateřské školy rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení.

K předškolnímu vzdělávání se přijímají děti zpravidla ve věku od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let.

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné /platí od 1.9.2017/.

Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání (§ 34 odst. 2) v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se vzdělává v mateřské škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má dítě místo trvalého pobytu. Školský obvod pro děti naší mateřské školy je PORUBA / platí od 1.1.2017/.

Do mateřské školy se přednostně přijímají děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu v příslušném školním obvodu.

Zákonný zástupce může zvolit pro dítě jinou mateřskou školu nebo jiný způsob povinného předškolního vzdělávání:

- individuální vzdělávání dítěte, které se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy
- vzdělávání v přípravné třídě základní školy a ve třídě přípravného stupně základní školy speciální
- vzdělávání v zahraniční škole na území České republiky, ve které ministerstvo povolilo plnění školní docházky

Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání je třeba dodržet podmínky stanovené zvláštním předpisem / § 50 zákon č. 528/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví – předškolní zařízení může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci/, neplatí pro povinnou školní docházku od 1.9.2017.

O zařazení **zdravotně postiženého dítěte** do MŠ rozhoduje ředitelka školy na základě písemného vyjádření dětského lékaře a pedagogicko – psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra příslušného zaměření.

Ředitelka mateřské školy může stanovit k ověření schopností přizpůsobit se podmínkám mateřské školy **tříměsíční zkušební dobu**.

Pokud počet přihlášených dětí překročí kapacitu školy, rozhodne ředitelka školy o přijetí dětí podle vyhlášených **kritérií**:

KRITERIUM	
Věk dítěte	Přednostně děti, které dovrší minimálně 4 let věku do 31.8. příslušného školního roku
	Dovršení 3 let věku do 31.8. příslušného školního roku
	Dovršení 2 let věku do 31.8. příslušného školního roku
Individuální situace dítěte	MŠ navštěvuje sourozenec
	Celodenní docházka
	Opakovaná žádost

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vzdělávací program vychází ze vzdělávacích cílů a oblastí Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Obě naše mateřské školy (dále jen mateřská škola) pracují podle jednoho Školního vzdělávacího programu s názvem „Půjdem spolu krok za krokem kouzelným pohádkovým rokem“.

Smyslem našeho programu je seznámit děti se světem, ve kterém žijí, který se jich bezprostředně týká, ale i světem dál od jejich obzoru. Ukázat dětem způsob, jak propojit jejich dětský svět s okolím, jak se orientovat v situacích denních i mimořádných.

Budeme klást důraz na rozvíjení vztahů mezi dětmi, podporovat přátelství, kamarádství, nevidět sama sebe, ale také své okolí, lidi, přírodu, věci, jevy a nebýt lhostejný. Ukážeme jim svět tak, aby časem pochopily vzájemné souvislosti mezi živou a neživou přírodou, vztahy mezi lidmi, aby našly svou individualitu, mohly se stát samostatně myslící a rozhodující se osobou, aby se uměly prosadit, vyjádřit se v kolektivu a nebály se objevovat a poznávat.

Budeme poznávat okolí mateřské školy, prožívat oslavy, svátky, zvyky a tradice související se společenským životem.

Budeme rozvíjet estetické cítění dětí, individuální smysl pro krásu, početní představy a jazykový projev. Velký důraz bude kladen na postupné zvládnutí základních pracovních a hygienických návyků, společenského chování, aby se naučily chránit se před různým nebezpečím.

Připravíme děti na vstup do základní školy – děti musí zvládnout správný úchop tužky, měly by mít odstraněny běžné slovní vady, znát barvy, tvary, základní početní představy, nakreslit postavu. Děti musí mít zvládnuta základní společenská pravidla.

Budeme využívat všech různých pomůcek a hraček, které jsou v mateřské škole k dispozici, ale i používat všechny dostupné výtvarné a pracovní materiály a pomůcky.

Dětem nabídneme různá divadelní představení, která budou realizována v souladu se vzdělávací nabídkou v mateřské škole.

Děti mají právo se rozvíjet, učit se v rozsahu svých potřeb a postupovat individuálním tempem.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Vzdělávací činnosti dětí zakládáme na prožitku a přímých zážitcích dětí, vycházíme z jejich samostatné činnosti a individuality, z dětské zvědavosti a potřeby něco objevovat. Poskytujeme dětem dostatečný prostor pro spontánní aktivity i dětské plány. Zajišťujeme možnost projevit se a bavit přirozeným způsobem.

PROSTŘEDKY K DOSAHOVÁNÍ CÍLŮ

Základním prostředkem naší výchovně vzdělávací práce je **hra**. Děti se nejlépe vyvíjejí, věnují – li se své přirozené činnosti a tím je hra. Při hře se nejefektivněji a nejlépe učí. Dítěti poskytujeme v procesu výchovy a vzdělávání vzájemné porozumění, přijetí dítěte a jeho naslouchání. Kládeme důraz na úctu k dítěti, respekt a důvěru, na jeho tvořivé síly, vlastní prožitky a zkušenosti.

Jako prostředek volíme – samostatné tvořivé hry – spontánní manipulační hry, spontánní pohybové aktivity, kooperativní a námětové hry, dramatické hry, pohybové hry, psychomotorické hry a cvičení, hudebně pohybové hry, grafická cvičení, výtvarné hry, experimentování, situační hry a učení, kooperativní učení, prožitkové učení, odměnu a hodnocení.

METODY K DOSAHOVÁNÍ CÍLŮ

Rozhovor, vyprávění, diskuze, pozorování předmětů a jevů, předvádění předmětů, práce s textem, metody problémového učení, metody hraní rolí, didaktické hry, dramatizace.

Na začátku školního roku se učitelka snaží kolektiv dětí co nejrychleji poznat a mohla tak snadněji plánovat svou pedagogickou činnost. V průběhu roku a především v jeho závěru učitel sleduje, jestli dochází ke konkretizovaným výstupům a získávání kompetencí. Hlavní metodou získávání poznatků o dítěti je **pozorování** při jeho činnosti – hře.

FAKTORY POZOROVÁNÍ JSOU:

- řečový vývoj a způsob vyjadřování / aktivní, pasivní, artikulace, výslovnost/
- návyky a dovednosti v sebeobsluze
- motorika / lateralita, jemná a hrubá motorika/
- sociální chování a emociální projevy / sociální vztahy k dospělým, ostatním dětem/
- schopnost převzít pracovní úkoly / soustředit se a setrvat v nich, pracovní tempo, motivace k učení/
- poznávací schopnosti / zrakové, sluchové, hmatové vnímání, chápání množství, časová a prostorová orientace/

Jednou z metod získávání informací o dítěti je **rozhovor** s rodinnými příslušníky a snaha znát podmínky, ve kterých dítě žije, nezanedbatelným ukazatelem je **rozběr výtvarů dítěte**.

Učitelky ve třídě konzultují své postřehy a závěry z diagnostiky dítěte a následně provádí analýzu své vlastní pedagogické činnosti / autoevaluace – sebeposuzování/, aby mohly co nejlépe plánovat výchovně vzdělávací práci.

FORMY K DOSAHOVÁNÍ CÍLŮ

Různé využití spontánních situací, řízené činnosti individuální, skupinové, ve dvojici i frontální, učení se dětí navzájem. Činnosti dle charakteru provádíme ve třídě, na školní zahradě, při pobytu venku v okolí mateřské školy.

V návaznosti na obecné cíle vzdělávání jsou hlavními cíli předškolního vzdělávání:

1. Rozvíjení dítěte a jeho schopnost učení.
2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost, působící na své okolí.

To vše na úrovni předškolního dítěte, elementárních možnostech jeho chápání a vidění světa v přirozených životních souvislostech a okolnostech, v nichž vyrůstá.

Tyto rámcové cíle jsou realizovány v pěti oblastech:

1. **Dítě a jeho tělo** – *oblast biologická* – poznávání lidského těla, podpora tělesné a pohybové zdatnosti, zdravý růst a výživa, sebeobsluha.
2. **Dítě a jeho psychika** – *oblast psychologická* – podpora duševní pohody, rozvoj poznávacích procesů, myšlení, řeči, intelektu.
3. **Dítě a ten druhý** – *oblast interpersonální* – vztahy dítěte k jiným dětem a dospělým, vzájemná komunikace, spolupráce.
4. **Dítě a společnost** – *oblast sociálně kulturní* – svět kultury a umění, společenské, morální a estetické hodnoty.
5. **Dítě a svět** – *oblast environmentální* – poznatky o světě, o jeho dění, vývoji a změně, vliv člověka na životní prostředí.

Rámcový vzdělávací program obsahuje dílčí vzdělávací cíle a vzdělávací nabídku. Učitelky plánují konkrétní činnosti, soustavně sledují a hodnotí, zda jejich konkrétní činnost s dětmi naplňuje jednotlivé cíle vzdělávání, jaké výchozí kompetence má dítě mít, co má při ukončení předškolního vzdělávání zvládat.

Pro předškolní vzdělávání jsou klíčové kompetence tyto:

1. **Kompetence k učení**
2. **Kompetence k řešení problémů**
3. **Kompetence komunikativní**
4. **Kompetence sociální a personální**
5. **Kompetence činnostní a občanské**

Vlastní pedagogická práce učitelek obsahuje:

- Plánování – vytváření
- Vlastní výchovně vzdělávací práce

- Evaluace

ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

- 1. Podpůrná opatření I. stupně (PO I.)** realizuje mateřská škola bez souhlasu zákonného zástupce a zpracovává jednoduchý a strukturovaný plán pedagogické podpory (dále PLPP).
- Učitelka v PLPP nastavuje pravidla častějšího vyhodnocování pokroku, poskytuje jí zpětnou vazbu a přihlíží k věku dítěte a možným omezením, která obvykle vyplývají z tempa vývoje dítěte.
- Učitelka organizuje výuku tak, aby zohlednila postavení dítěte ve skupině, ve vztahu k jeho specifickým potřebám, střídá činnosti (formy i druhy) nebo naopak fixuje postupy k vytváření pevné struktury, potřebné k vytváření vědomostí a dovedností.
- 4. Podpůrná opatření II. – V. stupně** postupuje v souladu s § 16 vyhlášky č.27/2016 Sb.:
  - Pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím PLPP nebyla dostačující, škola požádá zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ (PPP nebo SPC), které může následně doporučit PO vyšších stupňů.
- 5. Postup před poskytováním PO II. – V. stupně**
  - a) ŠPZ (PPP, SPC) spolupracuje
    - Se zákonným zástupcem dítěte
    - S mateřskou školou
  - b) ŠPZ vydá zprávu a doporučení
  - c) ŠPZ sdělí doporučení mateřské škole
  - d) Mateřská škola získá předchozí písemný souhlas zákonného zástupce dítěte
- 6. Spolupráce školského poradenského zařízení a zákonného zástupce dítěte**
  - a) Školské poradenské zařízení (dále ŠPZ) poskytne poradenskou pomoc dítěti nebo zákonnému zástupci dítěte
    - Na základě jeho žádosti
    - Na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci podle jiného právního předpisu (zákon 359/199 Sb., o sociálně – právní ochraně dětí).
  - b) **Spolupráce ŠPZ a zákonného zástupce dítěte před poskytováním podpůrných opatření II. – V. stupně spočívá zejména v těchto činnostech:**
    - Dítě absolvuje ve ŠPZ vyšetření, a to na doporučení mateřské školy; žádost o poskytnutí poradenské pomoci podá zákonný zástupce dítěte.
    - Dítě absolvuje ve ŠPZ vyšetření, a to na základě uvážení zákonného zástupce dítěte.
    - Dítě absolvuje diagnostiku ve ŠPZ, a to na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci, tj. soudu nebo OSPOD
    - ŠPZ může vyzvat zákonného zástupce dítěte k doložení informací o dosavadním průběhu, k poskytnutí informací.
    - ŠPZ před vydáním doporučení projedná návrh doporučených podpůrných opatření se zákonným zástupcem dítěte; pokud je to důvodné, přihlédne k jejich vyjádření.
    - Pokud zákonný zástupce dítěte při činnostech, které mají vést k přiznání podpůrných opatření, které jsou v nejlepším zájmu nezletilého dítěte,

neposkytuje součinnost, pak škola nebo ŠPZ oznámí uvedeného zákonného zástupce OSPOD.

7. Spolupráce školského poradenského zařízení a mateřské školy

- a) Spolupráce ŠPZ a mateřské školy před poskytováním podpůrných opatření II.-V. stupně spočívá zejména v těchto činnostech:
- Mateřská škola zákonnému zástupci dítěte doporučí vyšetření ve školském poradenském zařízení (ŠPZ)
  - Ředitelka školy určí ve škole pedagogického pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se ŠPZ v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami.
  - Pokud se dítě vzdělávalo podle plánu pedagogické podpory (PLPP) a následně budou absolvovat vyšetření ve ŠPZ, škola bezodkladně zajistí předání ŠPZ plán pedagogické podpory
  - ŠPZ může vyzvat školu k doložení informací o dosavadním vývoji dítěte v MŠ, a to zejména údajů uvedených ve školní matrice, k doložení podmínek školy, ve které se dítě vzdělává nebo se bude vzdělávat
  - Škola poskytuje součinnost v případě, kdy ŠPZ pro doporučení konkrétních podmínek opatření zjišťuje také možnost využití personálu a materiálních podmínek školy vytvořených v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření jiným dětem.
  - V případě podpůrného opatření spočívajícího v používání kompenzačních pomůcek a speciálních učebních pomůcek, ŠPZ doporučí přednostně ty pomůcky, kterými již škola disponuje, pokud tím bude naplněn účel podpůrného opatření.
  - ŠPZ před vydáním doporučení projedná návrh doporučených podpůrných opatření se školou, pokud je to důvodné, přihlédne k jejím vyjádření.

8. Vydání zprávy a doporučení školským poradenským zařízením

- a) ŠPZ vydá zprávu do 30 dnů ode dne ukončení posuzování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, nejpozději však do 3 měsíců ode dne přijetí žádosti o poskytnutí poradenské pomoci. Tato lhůta se prodlužuje o dobu nezbytnou k obstarání posouzení podstatných skutečností ke stanovení podpůrných opatření jiným odborníkem.
- ŠPZ poskytuje zprávu tomu, komu je poskytována poradenská činnost, to je zákonnému zástupci dítěte (viz vzor zprávy příloha 4 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) textem „Pouze pro zákonného zástupce“! To nevylučuje, aby zákonný zástupce dítěte poskytl zprávu mateřské škole na základě vlastního uvážení. Obsah zprávy je vymezen v § 14 vyhl.č.27/2016 Sb. a její vzor v příloze 4 vyhlášky.
- b) ŠPZ poskytne doporučení několika osobám:
- Zákonnému zástupci dítěte
  - Mateřské škole, ve které se dítě vzdělává

- Orgánu veřejné moci, který svým rozhodnutím uložil zákonnému zástupci dítěte povinnost využít odbornou poradenskou pomoc ve ŠPZ.
  - Pokud orgán sociálně – právní ochrany dětí svým rozhodnutím neuložil zákonnému zástupci dítěte povinnost využít odbornou poradenskou pomoc ve ŠPZ, ŠPZ poskytne vydané doporučení OSPODU, pokud o to OSPOD písemně požádá.
  - Tzn., že ŠPZ poskytuje mateřské škole doporučení automaticky
- c) Obsah doporučení je vymezen v § 15 vyhl. č. 27/2016 Sb. a vzor doporučení je stanoven v příloze č.5 této vyhlášky.
- d) Doba, po kterou je poskytováno podpůrné opatření zpravidla nepřesáhne 2 roky.

9. Postup při skončení poskytování podpůrných opatření II. – V. stupně

- a) Shledá – li škola, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná, bezodkladně doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci ŠPZ.
- b) Pokud následně z doporučení ŠPZ vyplývá, že podpůrné opatření již není nezbytné, škola přestane podpůrné opatření II. – V. stupně poskytovat, a to po projednání se zákonným zástupcem dítěte.
- c) Ukončení poskytovaného podpůrného opatření tak není podmíněno udělením předchozího písemného informovaného souhlasu, ale je projednáním se zákonným zástupcem dítěte.

10. Shrnutí

Základní momenty postupu před a při poskytování podpůrných opatření II. – V. stupně, stejně tak i ukončení jejich poskytování, jsou uvedeny ve školském zákoně a ve vyhl.č.27/2016 Sb. a nelze se od nich odklonit.

ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Škola prostřednictvím kvalitní pedagogické diagnostiky vyhledává mimořádně nadané děti a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporuje rozvoj jejich talentu.

Rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání dítěte je zajišťována:

- Předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností
- Využitím vhodných didaktických pomůcek, materiálů
- Volbou vhodných metod, forem výuky
- Individuálním přístupem
- Prací s tablety, interaktivní tabulí – vzdělávací programy
- Nabízenými specifickými činnostmi

Ve šk. roce 2020/2021 začneme cíleně vytvářet podmínky pro rozvoj nadání dětí a s dětmi, vykazujícími nadání intenzivněji pracovat. V MŠ V. Makovského bude vytvořena speciální učebna pro rozvoj nadání dětí. Vzdělání bude probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu, včetně různých druhů nadání.

ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od 2 – 3 let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

„Výchova je největší a nejnepohodnější úkol, který může být člověku uložen“. (Kant)

Školní vzdělávací program „Půjdeme spolu krok za krokem kouzelným pohádkovým rokem“ je vypracován jako schématický model vzdělávání, který umožňuje dítěti vnímat svět v jeho přirozených souvislostech a získávat tak reálnější pohled na svět a aktivní postoj k němu na základě prožitkového učení. Vzdělávání je podmíněno k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí. Je založeno na principech vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Celým rokem budou děti provázet pohádky, protože pohádky a pohádkové postavy jsou dětem předškolního věku blízké a pomocí pohádek je možné dětem přiblížit a vysvětlit pojmy a situace, které by jinak pro ně byly snáze pochopitelné. Celým rokem nás bude provázet kniha Hany Voščekové – Od podzimu do léta pohádka k nám přilétá.

Záměrem našeho vzdělávacího obsahu je usnadnit dítěti jeho životní a vzdělávací cestu za maximální podpory jeho individuálních rozvojových možností, připravit dětem klidné zázemí při pobytu v mateřské škole, rozvíjet děti ve všech oblastech s důrazem na upevnění fyzického zdraví a zdravý životní styl.

Vzdělávací obsah si stanovují učitelky na jednotlivých třídách samostatně podle profilace jednotlivých tříd a věku dětí.

Třídní programy jsou otevřené dokumenty, které se mohou v průběhu roku doplnit nebo části vyjmout, upravit. Ze vzdělávací nabídky těchto programů učitelky rozpracují integrované tematické bloky, které integrují všechny vzdělávací oblasti, které se vzájemně prolínají a prostupují. Integrované bloky nabízejí vše podstatné, učitele nesvazují a neomezují a umožňují jim plánovat konkrétní činnosti s ohledem na vzdělávací podmínky dané třídy.

Vzdělávací činnost je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci. Probouzí v dětech aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, ale i ukázat, co všechno už samo umí, co zvládne a dokáže. Nepředkládá dětem jen hotové návody, ale naopak jim umožňuje hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem.

Vzdělávací obsah bude naplňován zejména těmito činnostmi:

PŘEDČTENÁŘSKÉ A PŘEDMATEMATICKÉ ČINNOSTI:

Práce s knihou, vyprávění příběhů, charakteristika postav, pohádky a jejich ilustrace, návštěva knihovny, činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů / písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce / seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou / číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod./

a jejich smysluplné praktické aplikaci, hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině, činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

HUDEBNÍ AKTIVITY:

Poslech vážné a moderní hudby, práce s písní a textem – rytmizace, melodizace, využití Orffových hudebních nástrojů. Zpěv sólový i sborový, odvaha vystupování na veřejnosti. Učí se poslouchat hudbu a sladit s ní pohyb, vytváří si smysl pro rytmus.

HUDEBNĚ POHYBOVÉ AKTIVITY:

Náplní jsou pohybové hry se zpěvem a tanečky. Děti se učí novým formám pohybu /podupy, pohupy, otáčky, taneční chůze/ ve skupince, sboru, dvojicích. Děti se učí vyjadřovat se pomocí hudebních a pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti, ovládání dechového svalstva, sladění pohybu se zpěvem.

VÝTVARNÉ A PRACOVNÍ AKTIVITY:

Děti se učí různé výtvarné techniky /kreslení, malování, práce s barvou a vodou/, seznamují se s různými materiály a pomůckami při práci při výrobě výrobku. Modelují, trhají a mačkají papír, učí se pracovat s nůžkami, experimentují. Rozvíjíme zde fantazii, tvořivost a dětské poznání světa. Děti poznávají přírodní i umělé látky a materiály ve svém okolí, získávají zkušenosti s jejich vlastnostmi.

ŘEČOVÝ PROJEV A JAZYKOVÉ CHVILKY

Pro vývoj řeči dítěte je důležité předškolní období. Úroveň řeči se zdokonaluje správným používáním všech mluvidel. Děti zdokonalují svou řeč pomocí písní, rýmovaček, říkadel, básní, vyprávěním, povídáním, užíváním v běžné řeči.

Jazykové chvílky napomáhají dětem ke správnému postavení mluvidel, vyvození hlásky, práce s dechem. Různými cviky pomáháme dětem rozhybat mluvidla, procvičovat oční a obličejové svalstvo, mimiku.

POLYTECHNICKÁ VÝCHOVA

Cílem polytechnické výchovy je přiblížit dětem polytechniku hravě a zábavně s kamarádem Kutílkem.

Pracovat s malými dětmi v dílně může být hračka. Ale jako u každé dobré hračky musí být vše dobře promyšlené a praxí vyzkoušené. Polytechnická výchova obsahuje řezání, smirkování, šroubování, vrtání a další aktivity. Samostatně. S radostí. S úspěchem. Děti často nemají doma možnost vyzkoušet si různé technické činnosti, ani k tomu nejsou vedeny a motivovány. U dětí bez předchozí zkušenosti pak nelze očekávat, že se budou zajímat o studium a možnou budoucí kariéru v technických profesích. Polytechnickou výchovou tomuto deficitu chceme předcházet.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Cílem environmentální výchovy je vybudovat u dětí vztah ke světu, k přírodě, a to hravě a zábavně. Děti jsou vnímavé ke všemu, co jim nabízíme. Všemi smysly nasávají, co vnímají. Pomocí environmentální výchovy chceme dětem umožnit poznávat svět prací na zahrádce, pěstování vlastních bylinek pro MŠ. Chceme jim ukázat, že mohou samy chránit přírodu díky svému postoji a díky tomu, že samy budou mít touhu přírodu a svět ochraňovat, a to vše pomocí besed, vlastní prací na zahradě MŠ, pozorováním přírody.

ZAČÍNÁME S ANGLIČTINOU

Cílem je seznámení a vytvoření povědomí jiného než mateřského jazyka u dětí, osvojení základní slovní zásoby, a to 2x týdně pomocí her, písniček a básniček a prací na interaktivní tabuli. Vzdělávání zajistí učitelky MŠ v rámci řízených činností.

PRÁCE S INTEGROVANÝMI BLOKY:

Následující integrované bloky slouží učitelům pro vytvoření Třídního vzdělávacího programu /dále jen TVP/, který je pro ně hlavním pracovním dokumentem. Integrované bloky jsou dostatečně široké a ponechávají dostatek prostoru dětem i učitelům. Jsou postaveny tak, aby zasahovaly do všech oblastí.

Akceptují jak konkrétní podmínky školy, tak také prostředí a věkové uspořádání třídy. Představují formální nabídku, vyjadřují to, co je podstatné.

V rámci integrovaných bloků si učitelé témata vyhledávají, formulují a volí sami. Témata učitelky volí z konkrétních potřeb, přání dětí, z neočekávaných situací, které spontánně vyplynou ze života dětí. Učitelé si vybrané téma zpracují, upřesní cíle a obsah a to tak, aby odpovídal jak věkovému složení dětí, tak individuálním potřebám a možnostem dětí. Zvolí konkrétní činnosti, odpovídající metody, formy a prostředky.

Učitelé dále sledují dílčí vzdělávací cíle, případná rizika a očekávané výstupy / co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže/, klíčové kompetence.

Využívají materiál „Konkretizované očekávané výstupy“, které doplňuje RVP PV a stanovuje tak cílenou vzdělávací nabídku podle konkrétně zvolených vzdělávacích cílů.

Konkretizované očekávané výstupy upřesňují požadavky na jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností a příležitostí tak, aby bylo jasné, co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat.

INTEGROVANÉ BLOKY ŠVP

1. S KAMARÁDY TAM A ZPÁTKY CESTUJEME DO POHÁDKY

Adaptace, třídní pravidla, třídní rituály, rodina, rodinné vztahy, advent, Vánoce, Velikonoce, MDD, Den matek, Den otců, základní škola, emoce, volný čas, sporty.

Záměrem tohoto bloku je formou pohádek a pohádkových postaviček adaptovat děti na prostředí mateřské školy, na nový kolektiv, poznávat nové prostředí, učit se v něm žít. Vědět, jakou roli v životě dětí má rodina, kdo do ní patří. Seznámit se a rozpoznat důležité svátky, které se bezprostředně dotýkají života dítěte, dozvědět se něco o tradicích a zvycích s nimi spojených. Umět rozpoznat emoce, které se vážou k různým situacím. Seznámit se s různými druhy sportů, které jsou typické pro různá roční období.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn / vnímat základní pravidla ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu/ a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

- zvládnout odloučení od rodičů na určitou dobu, být aktivní bez jejich opory
- navázat kontakt s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi /zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, požádat o pomoc, uposlechnout pokyn/
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- orientovat se v novém prostředí
- prožívat radost se zvládnutého a poznaného
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky / starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat, svlékat, obouvat apod./
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- uvědomit si příjemné i nepříjemné citové prožitky / lásku, soucítěnost, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání /, rozlišovat citové projevy v důvěrném /rodinném/ i cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat co cítí / soucit, radost, náklonnost/, snažit se ovládat své afektivní chování /odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod./
- spolupracovat s ostatními
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- pochopit, že každý má ve společenství /v rodině, ve třídě, v herní skupině/ svou roli, podle které je třeba se chovat
- těšit se z příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkání s uměním
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví našeho prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- učit se z paměti krátké texty /reprodukované říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod./

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace snaží řešit samostatně /na základě nápodoby a napodobování/, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co všechno dokázalo a zvládlo
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky /řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod./
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

2. SVĚT JE VELKÁ POHÁDKA, NAVŠTIVME HO, DROBÁTKA

Kontinenty, ekologie, ekosystém, voda, moře, pevniny, koloběh přírody, vesmír, národnosti, vlast, město, odpady, chráníme přírodu, exotická zvířata...

S pohádkovými postavami budeme pokračovat i v následujícím bloku, jehož záměrem je porozumět, co všechno kolem se mění, o vlivu člověka na životní prostředí, budeme hledat krásu živé i neživé přírody, úmyslně ji nepoškozovat, ale umět rozpoznat, co se stane, když... Pomocí pohádek se seznámíme se světem lidí, různých kultur a národností, se základy vlastenectví.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- pojmenovat většinu z toho, čím je obklopeno
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě i věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání s uměním
- chápat, že všichni lidé /děti/ mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný /jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod./, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik /kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých materiálů, z přírodnin apod./
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí /mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod./
- mít povědomí o významu životního prostředí /přírody a společnosti/ pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí /dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod./

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění prostředí, ve kterém žije
- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva a aktivní zájem
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem, má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají svou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí /přírodní i společenské/

3. POSLOUCHEJ A DÍVEJ SE, CO POHÁDKA PŘINESE

Barvy, tvary, matematické představy, smysly, knihy, hudební nástroje, lidské tělo...

Záměrem tohoto bloku je seznámení dětí se základními barvami, tvary a počátky matematických představ. Poznávání tradičních zvyků a obyčejů, rozvoj představivosti, paměti, pozornosti, intelektu, řeči i jazyka. Osvojení si některých druhů hudebních nástrojů, s prohlubováním kladného vztahu k hudbě.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů /sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod./
- pojmenovat části těla, některé orgány /včetně pohlavních/, znát jejich funkce, mít povědomí o těle předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod./
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální a instrumentální /zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus/

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- užívá při řešení myšlenkových a praktických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky /řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod./
- dovede využít informativní a komunikační prostředky, se kterými se běžně setkává /knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod./

4. CO KDE NAJDEM, KDO TO VÍ? ...POHÁDKA NÁM NAPOVÍ

Rostliny, zvířata, časové pojmy, roční období, lékař, zdraví, příroda, profese, doprava, záchranáři, hasiči, PČR, zdraví, výživa...

Záměrem tohoto bloku je seznámit děti s živou a neživou přírodou, s časovými pojmy, ročním obdobím a jeho základními znaky. Budeme se zabývat zdravým životním stylem, péčí o naše zdraví. Seznámíme se s profesemi lidí kolem nás, s integrovaným záchranným systémem, dopravou. Zařadíme zde témata, o kterých se dá říct, že se bezprostředně dotýkají života dětí a která vyplynou ze situací během pobytu dětí v mateřské škole. Zvolením vhodných pohádek či pohádkových postav proložíme celý blok tak, aby byl dětmi snáze pochopitelný.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- zachovávat správné držení těla
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky /starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod./
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc / kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod./
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo, intonaci řeči
- a jeho vývoji /o narození, růstu těla a jeho proměnách/, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- poznat některá písmena, číslice, popř. slova
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si /nového, změněného, chybějícího/

- učit se z paměti krátké texty /reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod./
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat /porovnávat, uspořádávat a třídit soubory vést rozhovor / naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se /
- popsat situaci /skutečnou, podle obrázku /
- rozlišovat některé symboly / piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod. / a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- zaměřit se na to, co je z poznávacího hlediska důležité / odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi/
- chápat prostorové pojmy / vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod./, elementární časové pojmy / teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok /, orientovat se v prostoru i rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují / v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích /, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti a limity / své silné i slabé stránky /
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc / pro sebe i pro jiné dítě /
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit / vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc /

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty / má vlastní, originální nápady /, využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii, představivost

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- si uvědomuje, že za sebe i za své jednání odpovídá a nese důsledky
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat své slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění

EVALUAČNÍ SYSTÉM

Cílem evaluace v mateřské škole je zjistit, zda škola plní své úkoly a funkce podle vzdělávacího programu školy a RVP. Nejdůležitějším kritériem je pak to, zda se děti cítí ve škole spokojeně a bezpečně a mají plnohodnotný program, zda jsou rodiče s fungováním školy spokojeni a zda pedagogičtí pracovníci mají radost ze své práce. Zpětnou vazbou pro mateřskou školu je dotazník pro rodiče, a také to, zda mají rodiče o naši školu zájem.

Učitelé průběžně sledují a hodnotí, co se povedlo, co nepovedlo a proč, co se daří či nedaří, co je třeba lépe vyřešit, vyvodí z toho vlastní závěry, pomocí nichž budeme TVP PV a ŠVP PV upravovat a vylepšovat.

PROSTŘEDKY AUTOEVALUACE

METODY A TECHNIKY:

Pozorování, rozhovory, rozborů hodnocení, písemné poznámky pedagogů, výkresy, pracovní listy, výrobky, kresba postavy, porady, hodnotící zprávy, hospitace, portfolia dětí, diagnostické záznamy

Úkolem evaluačního systému je:

- zabývat se výsledky hodnocení TVP a řešit problémy, které z toho vyplývají jak pro třídu, tak také pro školu / radit se o jednotlivých dětech, vyměňování si zkušeností /
- zjistit, zda známe, naplňujeme, vytváříme a udržujeme odpovídající podmínky pro předškolní vzdělávání
- celková analýza výsledků, podmínek funkčnosti školního vzdělávacího programu, zejména vyhodnocení, jak školní program pomáhá práci učitelky s dětmi ve třídě, zda je po formální stránce zpracován vyhovujícím způsobem, zapadá do prostředí naší školy, zda podporuje integrované vzdělávání

Právě na projevech, chování, postojích, dovednostech a znalostech dětí poznáme, zda se nám daří naplňovat naše dílčí vzdělávací cíle a že odpovídají obecným cílům RVP PV v mateřské škole.

PLÁN AUTOEVALUACE

CO SLEDUJEME A VYHODNOCUJEME	ZPŮSOB AUTOEVALUACE	ČASOVÝ PLÁN	ODPOVĚDNOST
Podmínky vzdělávání:	evaluační dotazník	2x ročně	učitelé
* hygienické			
* materiální			
* životospráva			
* psychosociální			
* organizace			
* personální			
* řízení			
* spoluúčast rodičů			
* akce školy			
Soulad ŠVP s RVP PV	evaluační dotazník	1x ročně	učitelé
Plnění cílů TVP	evaluační záznamy	1 - 2x týdně	učitelé
Evaluace klíčových kompetencí	evaluační záznamy	1 - 2x týdně	učitelé
Evaluace TVP	evaluační zpráva	červen	učitelé
Nové dítě	vstupní dotazník	1x ročně	učitelé
Výsledky vzdělávání - pokroky dítěte	individuální záznamy rozhovory s rodiči	průběžně	učitelé
Evaluace předškoláka	portfolio dítěte /postava, prac. listy, graf. prvky, individ. záznamy, rozhovory s rodiči /	průběžně	učitelé
Evaluace dítěte s odročenou šk. docházkou	portfolio dítěte /postava, prac. listy, graf. prvky, individ. záznamy, rozhovory s rodiči /	průběžně	pověření učitelé
Práce učitelů	hospitace	1x ročně	ředitelka, vedoucí učitelka

ZÁVĚR

Cílem výchovné práce je co nejvíce se přiblížit splnění očekávaných kompetencí a to tak, aby dítě, které opouští mateřskou školu, bylo osobností jedinečnou, vzhledem ke svému věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatnou, sebejistou, zodpovědnou, přizpůsobivou s vlastním úsudkem, schopnostmi dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě přemýšlet a jednat na své úrovni. Výchovně vzdělávací práce směřuje k utváření základů klíčových kompetencí, neboť zasahuje-li vzdělávání zároveň oblast poznatků, hodnot a postojů, získává dítě dovednosti mnohostrannější, dokonalejší a prakticky využitelnější. Cílem je připravit dítě na bezproblémový vstup do další etapy jeho života.